

Warszawa, dnia 19 sierpnia 2024 r.

Poz. 1254

USTAWA

z dnia 26 lipca 2024 r.

o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, ustawy o ochronie baz danych oraz ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2509 oraz z 2024 r. poz. 1222) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 6 w ust. 1:
  - a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) nadawaniem utworu jest jego rozpowszechnianie drogą emisji radiowej lub telewizyjnej prowadzonej w sposób bezprzewodowy (naziemny lub satelitarny) lub w sposób przewodowy, w tym w procesie technicznym wprowadzenia bezpośredniego;”
  - b) po pkt 4 dodaje się pkt 4¹ w brzmieniu:

„4¹) wprowadzeniem bezpośrednim jest proces techniczny, za pomocą którego organizacja radiowa lub telewizyjna przesyła swój sygnał zawierający program innemu podmiotowi w taki sposób, że program nie jest publicznie dostępny w trakcie tego przesyłu, w celu przejścia programu przez ten podmiot w całości i bez zmian oraz równoczesnego i integralnego przekazania go do powszechnego odbioru;”
  - c) pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) reemitowaniem utworu jest jego rozpowszechnianie przez inny podmiot niż pierwotnie nadający lub podmiot, pod którego kontrolą i na którego odpowiedzialność takie pierwotne nadawanie jest prowadzone, drogą przemianowania w całości i bez zmian programu organizacji radiowej lub telewizyjnej oraz równoczesnego i integralnego przekazywania tego programu do powszechnego odbioru, niezależnie od sposobu, w jaki reemitent otrzymuje sygnał umożliwiający mu reemitowanie, w tym programu nadawanego w procesie technicznym wprowadzenia bezpośredniego;”
  - d) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) instytucją oświatową są jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737 i 854), szkoły polskie, o których mowa w art. 4 pkt 29d tej ustawy, oraz szkoły podoficerskie, ośrodki szkolenia lub centra szkolenia, o których mowa w art. 91 ust. 1 pkt 1a–3 i ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (Dz. U. z 2024 r. poz. 248, 834, 1089, 1222 i 1248), a także Centralna Komisja Egzaminacyjna, o której mowa w art. 9a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r. poz. 750 i 854), oraz okręgowe komisje egzaminacyjne, o których mowa w art. 9c ust. 1 tej ustawy;”

---

¹⁾ Niniejsza ustawa wdraża:

- 1) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/789 z dnia 17 kwietnia 2019 r. ustanawiającą przepisy dotyczące wykonywania praw autorskich i praw pokrewnych mające zastosowanie do niektórych transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne oraz do reemisji programów telewizyjnych i radiowych oraz zmieniającą dyrektywę Rady 93/83/EWG (Dz. Urz. UE L 130 z 17.05.2019, str. 82);
- 2) dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/790 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych na jednolitym rynku cyfrowym oraz zmiany dyrektyw 96/9/WE i 2001/29/WE (Dz. Urz. UE L 130 z 17.05.2019, str. 92).

e) w pkt 20 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 21–27 w brzmieniu:

- „21) instytucją dziedzictwa kulturowego jest biblioteka, muzeum, archiwum oraz instytucja kultury, której statutowym zadaniem jest gromadzenie, ochrona i upowszechnianie zbiorów dziedzictwa filmowego lub fonograficznego;
- 22) eksploracją tekstów i danych jest ich analiza wyłącznie przy zastosowaniu zautomatyzowanej techniki służącej do analizowania tekstów i danych w postaci cyfrowej w celu wygenerowania określonych informacji, obejmujących w szczególności wzorce, tendencje i korelacje;
- 23) usługodawcą jest usługodawca w rozumieniu art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344 oraz z 2024 r. poz. 1222);
- 24) usługobiorcą jest usługobiorca w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną;
- 25) dostawcą usług udostępniania treści online jest usługodawca, którego głównym przedmiotem działalności jest przechowywanie i udzielanie publicznego dostępu do znacznej liczby utworów lub przedmiotów praw pokrewnych zamieszczanych przez usługobiorców, które to utwory lub przedmioty praw pokrewnych są przez niego organizowane i promowane w celach zarobkowych; za takich dostawców nie uznaje się w szczególności dostawców takich usług, jak niedziałające w celach zarobkowych encyklopedie internetowe, repozytoria naukowe i edukacyjne, platformy tworzenia otwartego oprogramowania i platformy wymiany otwartego oprogramowania, dostawców usług komunikacji elektronicznej, internetowych platform handlowych oraz usług w chmurze dla przedsiębiorstw i usług w chmurze obliczeniowej, które umożliwiają usługobiorcom zamieszczanie treści na własny użytek;
- 26) dodatkową usługą online jest usługa dostarczana w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną, polegająca na przekazywaniu do powszechnego odbioru przez organizację radiową lub telewizyjną lub pod jej kontrolą i na jej odpowiedzialność, audycji telewizyjnych lub radiowych równocześnie z ich nadawaniem lub w określonym czasie po ich nadaniu przez tę organizację oraz na przekazywaniu do powszechnego odbioru wszelkich materiałów dodatkowych w stosunku do takiego nadania, które wzbogacają lub w inny sposób poszerzają nadawane audycje, w szczególności przez zapowiedzi, uzupełnianie lub ocenę treści danej audycji;
- 27) licencją jest umowa o korzystanie z utworu.”;

2) po art. 6¹ dodaje się art. 6² i art. 6³ w brzmieniu:

„Art. 6². 1. Rozpowszechnianie przez organizację radiową lub telewizyjną w sposób przewodowy lub w sposób bezprzewodowy utworów:

- 1) zawartych w audycjach radiowych,
- 2) zawartych w audycjach telewizyjnych o charakterze informacyjnym, publicystycznym lub będących jej własnymi produkcjami w całości przez nią finansowanymi,
- 3) stanowiących materiały dodatkowe w stosunku do audycji, o których mowa w pkt 1 i 2

– w ramach świadczenia dodatkowej usługi online, jak również zwielokrotnianie tych utworów, niezbędne w celu świadczenia dodatkowej usługi online, umożliwienia dostępu do niej lub korzystania z niej w odniesieniu do audycji, o których mowa w pkt 1 i 2, i materiałów dodatkowych, o których mowa w pkt 3, uznaje się, do celów wykonywania praw autorskich dotyczących tych czynności, za mające miejsce wyłącznie w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym organizacja radiowa lub telewizyjna posiada swoje główne przedsiębiorstwo.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do nadawania audycji telewizyjnych z wydarzeń sportowych oraz zawartych w tych nadaniach utworów.

Art. 6³. 1. Strony, ustalając wysokość wynagrodzenia za korzystanie z praw, do których mają zastosowanie przepisy art. 6¹ ust. 1 i 2 oraz art. 6² ust. 1, uwzględniają wszystkie aspekty nadania lub świadczenia dodatkowej usługi online, takie jak liczba lub rodzaj odbiorców oraz dostępne wersje językowe i cechy nadania lub usługi, w tym czas dostępności online programów udostępnianych w ramach tej usługi. Nie wyklucza to możliwości ustalenia wysokości wynagrodzenia na podstawie przychodów organizacji radiowej lub telewizyjnej.

2. Przepisy art. 6¹ ust. 1 i 2 oraz art. 6² ust. 1 nie ograniczają uprawnionym oraz organizacjom radiowym i telewizyjnym możliwości uzgodnienia zakresu, miejsca i czasu korzystania z utworu.”;

- 3) art. 15a oznacza się jako art. 15¹;
- 4) w art. 18 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Prawo do wynagrodzenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1, art. 19¹, art. 20 ust. 2–4, art. 20¹, art. 21⁴, art. 70 ust. 2¹ i art. 86¹, nie podlega zrzczeniu się, zbyciu ani egzekucji. Nie dotyczy to wymagalnych wierzytelności.”;
- 5) art. 21¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 21¹. 1. Wolno reemitować utwory wyłącznie na podstawie umowy zawartej z właściwą organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

2. Obowiązku pośrednictwa właściwej organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do:

  - 1) praw, z których organizacja radiowa lub telewizyjna korzysta w odniesieniu do jej własnych transmisji, niezależnie od tego, czy dane prawa należą do tej organizacji, czy też zostały na nią przeniesione przez innego uprawnionego;
  - 2) reemitowania utworów pierwotnie nadawanych wyłącznie w systemie teleinformatycznym w rozumieniu art. 2 pkt 3 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną;
  - 3) reemitowania utworów za pośrednictwem usługi dostępu do internetu, o której mowa w art. 2 akapit 2 pkt 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2120 z dnia 25 listopada 2015 r. ustanawiającego środki dotyczące dostępu do otwartego internetu oraz zmieniającego dyrektywę 2002/22/WE w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników, a także rozporządzenie (UE) nr 531/2012 w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii (Dz. Urz. UE L 310 z 26.11.2015, str. 1, z późn. zm.²⁾), chyba że jest ono dokonywane w sposób umożliwiający dostęp do nich wyłącznie upoważnionym użytkownikom.

3. Do sporów związanych z zawarciem umowy w zakresie praw, o których mowa w ust. 2 pkt 1, lub jej warunkami przepis art. 85 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku reemitowania utworów nadawanych w procesie technicznym wprowadzenia bezpośredniego nadawca i reemitent dokonują jednej czynności rozpowszechniania utworu, przy czym każdy z nich jest obowiązany uzyskać zgodę uprawnionego odpowiednio na nadawanie tych utworów oraz ich reemitowanie.”;
- 6) po art. 21³ dodaje się art. 21⁴ w brzmieniu:

„Art. 21⁴. Twórcy utworu literackiego, publicystycznego, naukowego, muzycznego lub słowno-muzycznego, w tym twórcy opracowania takiego utworu, są uprawnieni do stosownego wynagrodzenia z tytułu publicznego udostępniania utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.”;
- 7) w rozdziale 3 po oddziale 2 dodaje się oddział 2¹ w brzmieniu:

„Oddział 2¹

Dostawcy usług udostępniania treści online

Art. 22¹. 1. Udzielenie przez dostawcę usług udostępniania treści online publicznego dostępu do utworu zamieszczonego przez usługobiorcę stanowi publiczne udostępnienie utworu przez tego dostawcę.

2. Zgoda uprawnionego na publiczne udostępnienie utworu przez dostawcę usług udostępniania treści online obejmuje również zgodę na publiczne udostępnienie tego utworu przez usługobiorcę za pośrednictwem tego dostawcy, jeżeli nie jest dokonywane przez usługobiorcę w celach zarobkowych lub nie przynosi mu znaczących przychodów.

3. Do publicznego udostępniania, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się przepisu art. 14 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Art. 22². 1. Dostawca usług udostępniania treści online, który bez wymaganej zgody uprawnionego dokonał publicznego udostępnienia utworu zamieszczonego przez usługobiorcę, ponosi odpowiedzialność z tytułu naruszenia prawa autorskiego, chyba że wykaże, że:

- 1) dołożył należytej staranności, aby uzyskać tę zgodę oraz
- 2) dołożył należytej staranności, aby uniemożliwić dostęp do tego utworu, jeżeli uprawniony przekazał mu informacje odpowiednie i niezbędne do osiągnięcia tego celu, pozwalające w szczególności na ustalenie uprawnionego i identyfikację utworu z uwzględnieniem dostępnych środków technologicznych, oraz
- 3) działał niezwłocznie po otrzymaniu od uprawnionego należytego uzasadnionego żądania zablokowania dostępu do tego utworu lub usunięcia go ze swoich stron internetowych, a także dołożył należytej staranności, aby uniemożliwić dostęp do tego utworu w przyszłości, jeżeli uprawniony przekazał mu informacje, o których mowa w pkt 2.

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 27 z 03.02.2016, str. 14 oraz Dz. Urz. UE L 321 z 17.12.2018, str. 1.

2. Dostawca usług udostępniania treści online, którego usługi są dostępne publicznie na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym krócej niż trzy lata i którego roczny obrót nie przekracza równowartości 10 milionów euro, ponosi odpowiedzialność za publiczne udostępnienie utworu bez wymaganej zgody uprawnionego, chyba że wykaże okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 1, a także że działał niezwłocznie po otrzymaniu od uprawnionego należycie uzasadnionego żądania zablokowania dostępu do tego utworu lub usunięcia go ze swoich stron internetowych. Jeżeli średnia miesięczna liczba odwiedzających tego dostawcy, obliczona na podstawie poprzedniego roku kalendarzowego przekracza 5 milionów, jest on również obowiązany wykazać, że dołożył należytej staranności, aby uniemożliwić dostęp do utworu, jeżeli uprawniony przekazał mu informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 2. Roczny obrót oblicza się zgodnie z zaleceniem Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczącym definicji przedsiębiorstw mikro, małych i średnich (Dz. Urz. UE L 124 z 20.05.2003, str. 36).

3. Oceny, czy dany dostawca usług udostępniania treści online spełnił przesłanki zwolnienia z odpowiedzialności, określone w ust. 1 i 2, dokonuje się, biorąc pod uwagę wszystkie istotne okoliczności sprawy, takie jak rodzaj i skala świadczonych usług, krąg usługobiorców, rodzaj udostępnianych utworów oraz dostępność i koszt odpowiednich i skutecznych środków uniemożliwiających dostęp do poszczególnych utworów lub zapobiegających ich ponownemu zamieszczeniu przez usługobiorców.

Art. 22³. 1. Współpraca między dostawcą usług udostępniania treści online a uprawnionym w zakresie stosowania przepisów art. 22² ust. 1 i 2 nie może prowadzić do niedostępności utworów zamieszczanych przez usługobiorcę zgodnie z prawem, w szczególności na podstawie przepisów o dozwolonym użytku.

2. Dostawca usług udostępniania treści online niezwłocznie informuje usługobiorcę o każdym przypadku uniemożliwienia dostępu do zamieszczonego przez niego utworu, zablokowania dostępu lub usunięcia utworu.

Art. 22⁴. Dostawca usług udostępniania treści online udostępnia uprawnionemu, na jego żądanie:

- 1) informacje na temat stosowanej przez niego praktyki w zakresie współpracy z uprawnionymi, o której mowa w art. 22³;
- 2) informacje na temat wykorzystywania utworów, co do których uzyskał zgodę uprawnionego na ich publiczne udostępnienie, niezbędne do określenia wysokości wynagrodzenia należnego uprawnionemu od dostawcy usług udostępniania treści online.

Art. 22⁵. 1. Dostawca usług udostępniania treści online umożliwia usługobiorcy składanie skarg, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, w przypadku uniemożliwienia dostępu do utworu zamieszczonego przez usługobiorcę, zablokowania dostępu do tego utworu lub jego usunięcia.

2. Skarga nie podlega opłacie i jest rozpatrywana bez zbędnej zwłoki, wyłącznie na podstawie zamieszczonych w niej informacji i załączonych do niej dokumentów oraz informacji i żądań uprawnionego, o których mowa w art. 22² ust. 1 pkt 2 i 3.

3. W przypadku uznania skargi za uzasadnioną dostawca usług udostępniania treści online niezwłocznie umożliwia dostęp do utworu, odblokowuje dostęp do utworu lub przywraca usunięty utwór oraz niezwłocznie informuje usługobiorcę o pozytywnym rozpatrzeniu skargi. Skargę uważa się za uzasadnioną w szczególności wtedy, gdy zamieszczenie utworu nastąpiło za zgodą uprawnionego lub na podstawie przepisów o dozwolonym użytku.

4. W przypadku uznania skargi za nieuzasadnioną dostawca usług udostępniania treści online niezwłocznie informuje o tym usługobiorcę i przedstawia pisemne uzasadnienie faktyczne i prawne.

5. Uznanie skargi za nieuzasadnioną nie może nastąpić w sposób zautomatyzowany.

Art. 22⁶. 1. Działania dostawcy usług udostępniania treści online oraz uprawnionego, o których mowa w art. 22¹–22⁵, nie mogą prowadzić do identyfikacji indywidualnych usługobiorców ani do przetwarzania ich danych osobowych, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.

2. Dostawca usług udostępniania treści online informuje usługobiorcę o warunkach korzystania ze swoich usług, w tym o możliwości korzystania z utworów na podstawie przepisów o dozwolonym użytku.

Art. 22⁷. Przepisy niniejszego oddziału nie nakładają na dostawcę usług udostępniania treści online ogólnego obowiązku monitorowania, czy publiczne udostępnienie utworu zamieszczonego przez usługobiorcę następuje zgodnie z prawem.

Art. 22⁸. Wyłączeń od odpowiedzialności za publiczne udostępnienie utworów bez zgody uprawnionego, o których mowa w art. 22², nie stosuje się do dostawców usług udostępniania treści online, których głównym celem jest podejmowanie lub ułatwianie działań naruszających prawa autorskie.”;

8) po art. 26¹ dodaje się art. 26² i art. 26³ w brzmieniu:

„Art. 26². 1. Instytucje dziedzictwa kulturowego, a także podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, mogą zwielokrotniać utwory w celu eksploracji tekstów i danych do celów badań naukowych, jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.

2. Utwory zwielokrotnione zgodnie z ust. 1 mogą być przechowywane do celów badań naukowych, w tym weryfikacji wyników tych badań. Przechowywanie utworów odbywa się z zachowaniem poziomu bezpieczeństwa zapewniającego dostęp do tych utworów wyłącznie upoważnionym osobom, z uwzględnieniem procedur uwierzytelniających.

3. Uprawniony, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci i baz danych, w których utwory są przechowywane, może stosować wyłącznie środki niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Art. 26³. 1. Wolno zwielokrotniać rozpowszechnione utwory w celu eksploracji tekstów i danych, chyba że uprawniony zastrzegł inaczej.

2. Zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się wyraźnie i odpowiednio do sposobu, w jaki utwór został udostępniony. W przypadku utworów publicznie udostępnionych w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, zastrzeżenia dokonuje się w formie przeznaczonym do odczytu maszynowego w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524) wraz z metadanymi.

3. Utwory zwielokrotnione zgodnie z ust. 1 mogą być przechowywane wyłącznie w celu eksploracji tekstów i danych, tak długo, jak jest to konieczne do osiągnięcia tego celu.”;

9) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. 1. Instytucje oświatowe oraz podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, mogą na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych lub w celu prowadzenia działalności naukowej korzystać z rozpowszechnionych utworów w oryginale i w tłumaczeniu, w tym zwielokrotniać rozpowszechnione drobne utwory lub fragmenty większych utworów nieprzekraczające 25 % objętości utworu, pod warunkiem że korzystanie to nie ma charakteru zarobkowego oraz odbywa się na odpowiedzialność tych instytucji lub podmiotów, na ich terenie lub w innym miejscu, lub za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego dostępnego, dzięki zastosowaniu procedur uwierzytelniających, tylko dla uczących się i nauczających lub prowadzących działalność naukową w danej instytucji lub danym podmiocie.

2. Uznaje się, że korzystanie z utworu na potrzeby zilustrowania treści przekazywanych w celach dydaktycznych za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego, w sposób określony w ust. 1, odbywa się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym dana instytucja oświatowa lub dany podmiot mają siedzibę.”;

10) w art. 28 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Instytucje oświatowe, uczelnie, federacje podmiotów systemu szkolnictwa wyższego i nauki, instytuty badawcze prowadzące działalność, o której mowa w art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2024 r. poz. 534), instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk prowadzące działalność, o której mowa w art. 50 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 2020 r. poz. 1796), Centrum Łukasiewicz i instytuty Sieci Badawczej Łukasiewicz prowadzące działalność, o której mowa w art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 21 lutego 2019 r. o Sieci Badawczej Łukasiewicz (Dz. U. z 2024 r. poz. 925 i 1089), oraz instytucje dziedzictwa kulturowego mogą:

- 1) używać, w zakresie swoich zadań statutowych, egzemplarze utworów rozpowszechnionych,
- 2) zwielokrotniać utwory znajdujące się na stałe we własnych zbiorach, niezależnie od formatu lub nośnika, w celu uzupełnienia, zachowania lub ochrony tych zbiorów,
- 3) udostępniać zbiory dla celów badawczych lub poznawczych za pośrednictwem końcówek systemu informatycznego (terminali) znajdujących się na terenie tych jednostek

– jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.”;

11) w art. 33¹ w ust. 2 wyrazy „oddziale 3a” zastępuje się wyrazami „oddziale 3¹”;

12) w rozdziale 3:

- a) oddział 3a oznacza się jako oddział 3¹,
- b) oddział 6 otrzymuje brzmienie:

„Oddział 6

Postanowienia wspólne dotyczące korzystania z utworów niedostępnych w handlu

Art. 35¹⁰. Utworami niedostępnymi w handlu są utwory, w odniesieniu do których, w wyniku działań przeprowadzonych w dobrej wierze i z należytą starannością, stwierdzono, że nie są one dostępne publicznie za pośrednictwem kanałów dystrybucji właściwych dla danego rodzaju utworów. Przy określaniu dostępności utworu nie uwzględnia się dostępności jego opracowań oraz bierze się każdorazowo pod uwagę to, że wiedzę o kanałach dystrybucji i dacie rozpowszechnienia danego utworu może posiadać uprawniony.

Art. 35¹¹. 1. Za utwór niedostępny w handlu nie może zostać uznany utwór, w odniesieniu do którego istnieje duże prawdopodobieństwo, że będzie dostępny w handlu w przyszłości.

2. Uznanie utworu za niedostępny w handlu może nastąpić nie wcześniej niż po upływie dwudziestu lat od daty pierwszego rozpowszechnienia tego utworu.

Art. 35¹². W odniesieniu do zbioru utworów działania, o których mowa w art. 35¹⁰, mogą polegać na wyrywkowym badaniu dostępności w handlu wybranych utworów należących do zbioru, chyba że za badaniem dostępności poszczególnych utworów przemawia znaczące prawdopodobieństwo ich dostępności.

Art. 35¹³. Jeżeli zachodzi prawdopodobieństwo, że pierwsze rozpowszechnienie utworu w danej wersji językowej miało miejsce na terytorium innego państwa, działania, o których mowa w art. 35¹⁰, polegają również na zbadaniu dostępności utworu w handlu w tym państwie.

Art. 35¹⁴. Przepisy oddziałów 6¹ i 6² nie mają zastosowania do zbioru utworów, co do którego w wyniku działań, o których mowa w art. 35¹⁰, stwierdzono, że składa się w głównej mierze z:

- 1) utworów audiowizualnych, których producenci mają siedzibę albo miejsce stałego pobytu w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- 2) utworów innych niż utwory audiowizualne, opublikowanych po raz pierwszy albo – w przypadku braku publikacji – nadanych po raz pierwszy w państwie, o którym mowa w pkt 1,
- 3) utworów, do których autorskie prawa majątkowe przysługują obywatelom państwa, o którym mowa w pkt 1, jeżeli mimo podjęcia działań, o których mowa w art. 35¹⁰, nie można było ustalić tego państwa zgodnie z pkt 1 i 2

– chyba że istnieje organizacja zbiorowego zarządzania reprezentatywna w odniesieniu do utworów, pól eksploatacji oraz kategorii uprawnionych tego państwa.

Art. 35¹⁵. Korzystanie, o którym mowa w art. 35¹⁹ i art. 35²² ust. 1, jest dozwolone, jeżeli nie odbywa się w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej. Instytucje dziedzictwa kulturowego mogą uzyskiwać przychody z takiego korzystania, o ile zostaną one przeznaczone na pokrycie bezpośrednich kosztów digitalizacji, rozpowszechniania utworów uznanych za niedostępne w handlu lub kosztów uzyskania licencji na korzystanie z tych utworów.

Art. 35¹⁶. 1. Instytucja dziedzictwa kulturowego zainteresowana korzystaniem z utworów niedostępnych w handlu lub organizacja zbiorowego zarządzania zainteresowana zawarciem umowy licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 67 ust. 2, uprawniającej do takiego korzystania składa wniosek do ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o dokonanie rejestracji tego podmiotu w portalu utworów niedostępnych w handlu prowadzonym przez Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej w ramach Europejskiego Obserwatorium do spraw Naruszeń Praw Własności Intelektualnej, zwanym dalej „portalem”. Wniosek jest składany za pomocą systemu teleinformatycznego służącego do obsługi portalu.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego niezwłocznie rejestruje wnioskodawcę w portalu.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego odmawia, w drodze decyzji, rejestracji wnioskodawcy w portalu lub dokonania zmiany wpisu w przypadku, gdy:

- 1) wniosek nie pochodzi od podmiotu, o którym mowa w ust. 1;
- 2) wniosek dotyczy korzystania z utworu wykraczającego poza zakres zezwolenia wnioskodawcy na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi lub określony statutem zakres działalności instytucji dziedzictwa kulturowego.

Art. 35¹⁷. 1. Uprawniony może żądać powstrzymania się od korzystania, o którym mowa w art. 35¹⁹ i art. 35²² ust. 1, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego służącego do obsługi portalu.

2. Organizacja zbiorowego zarządzania, która otrzymała informację o złożeniu żądania przez uprawnionego, o którym mowa w ust. 1, zaprzestaje zawierania umów, o których mowa w art. 35¹⁹, oraz zamieszczania danych, o których mowa w art. 35²⁰, w zakresie objętym tym żądaniem.

3. Instytucja dziedzictwa kulturowego, która otrzymała informację o złożeniu żądania przez uprawnionego, o którym mowa w ust. 1:

- 1) nie rozpoczyna korzystania z utworu w zakresie objętym tym żądaniem – jeżeli informację tę otrzymała przed rozpoczęciem korzystania objętego żądaniem;
- 2) zaprzestaje korzystania z utworu w zakresie objętym tym żądaniem w terminie miesiąca od dnia otrzymania tej informacji – jeżeli informację tę otrzymała po rozpoczęciu korzystania objętego żądaniem.

4. W przypadku powzięcia wątpliwości co do tożsamości osoby, która złożyła żądanie, lub co do przysługiwania tej osobie praw do utworu instytucja dziedzictwa kulturowego lub organizacja zbiorowego zarządzania niezwłocznie przesyła tej osobie na adres poczty elektronicznej wskazany w żądaniu wezwanie do złożenia w formie pisemnej oświadczenia potwierdzającego te okoliczności. Przepisy ust. 2 i 3 stosuje się od momentu otrzymania oświadczenia.

5. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, może być wniesione w formie pisemnej, za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640 oraz z 2024 r. poz. 467 i 1222) albo złożone bezpośrednio w siedzibie organizacji zbiorowego zarządzania albo instytucji dziedzictwa kulturowego, która zamieściła w portalu dane dotyczące tego korzystania. Organizacja zbiorowego zarządzania przekazuje niezwłocznie informację o złożeniu tego żądania instytucji dziedzictwa kulturowego, której ono dotyczy. Przepis ust. 4 stosuje się odpowiednio, przy czym wezwanie do złożenia oświadczenia jest przesyłane na adres wskazany w żądaniu uprawnionego.

6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego przekazuje Urzędowi Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej informację o aktualnie obowiązujących przepisach dotyczących składania żądania, o którym mowa w ust. 1, w celu zamieszczenia jej przez ten urząd w portalu.

Art. 35¹⁸. 1. Instytucja dziedzictwa kulturowego korzystająca z utworu niedostępnego w handlu oraz organizacja zbiorowego zarządzania zawierająca umowę licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 67 ust. 2, uprawnioną do takiego korzystania zamieszczają na swoich stronach internetowych:

- 1) odesłanie do strony internetowej portalu;
- 2) informację o dostępnych sposobach złożenia żądania, o którym mowa w art. 35¹⁷.

2. Jeżeli pierwsze rozpowszechnienie utworu miało miejsce na terytorium innego państwa oraz zaistnieje konieczność zwiększenia świadomości uprawnionych w tym państwie w zakresie możliwości żądania powstrzymania się od korzystania, o którym mowa w art. 35¹⁹ i art. 35²² ust. 1, podmioty, o których mowa w ust. 1, podejmują dodatkowe działania informacyjne na terytorium tego państwa.”

c) po oddziale 6 dodaje się oddziały 6¹ i 6² w brzmieniu:

„Oddział 6¹

Korzystanie z utworów niedostępnych w handlu na podstawie umowy licencji niewyłącznej zawartej z reprezentatywną organizacją zbiorowego zarządzania

Art. 35¹⁹. Na zasadach określonych w niniejszym oddziale i oddziale 6 instytucje dziedzictwa kulturowego mogą korzystać z utworów niedostępnych w handlu, znajdujących się na stałe w ich zbiorach, na podstawie umowy licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 67 ust. 2, zawartej z reprezentatywną organizacją zbiorowego zarządzania, o której mowa w art. 5 ust. 2a ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.

Art. 35²⁰. 1. Organizacja zbiorowego zarządzania zarejestrowana w portalu, przed rozpoczęciem korzystania z utworu niedostępnego w handlu i na sześć miesięcy przed jego rozpowszechnieniem na podstawie art. 35¹⁹, zamieszcza w tym portalu następujące dane:

- 1) imię i nazwisko oraz pseudonim twórcy albo wzmiankę o anonimowości – o ile są dostępne;
- 2) imię i nazwisko albo nazwę uprawnionego, któremu w zakresie pól eksploatacji objętych umową licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 35¹⁹, przysługują autorskie prawa majątkowe do utworu – o ile są dostępne;
- 3) tytuł utworu, a w przypadku jego braku – inne informacje umożliwiające jego identyfikację – o ile są dostępne;
- 4) imię i nazwisko albo nazwę producenta lub wydawcy utworu – o ile są dostępne;
- 5) informację o zakresie korzystania, do którego uprawnia umowa licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 35¹⁹, zawarta z instytucją dziedzictwa kulturowego i objętych nią terytoriach;
- 6) nazwy, siedziby, adresy oraz adresy poczty elektronicznej stron umowy licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 35¹⁹.

2. W przypadku zawarcia przez organizację zbiorowego zarządzania kolejnej umowy licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 35¹⁹, dotyczącej tego samego utworu i uprawnionej organizacja zbiorowego zarządzania uzupełnia wpis w portalu o dane, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6, dotyczące tej umowy. Rozpowszechnianie na podstawie tej umowy można rozpocząć po upływie sześciu miesięcy od dnia uzupełnienia wpisu w portalu.

Art. 35²¹. 1. Korzystanie, o którym mowa w art. 35¹⁹, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez instytucję dziedzictwa kulturowego z siedzibą w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym może odbywać się na podstawie umowy zawartej z zagraniczną organizacją zbiorowego zarządzania w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, która jest reprezentatywna zgodnie z przepisami tego państwa członkowskiego.

2. Umowa licencji niewyłącznej, o której mowa w art. 35¹⁹, może obejmować terytorium innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Oddział 6²

Dozwolony użytek utworów niedostępnych w handlu

Art. 35²². 1. Na zasadach określonych w niniejszym oddziale i oddziale 6 instytucje dziedzictwa kulturowego mogą zwielokrotnić utwory niedostępne w handlu, znajdujące się na stałe w ich zbiorach, oraz rozpowszechniać je na stronach internetowych, które nie są prowadzone w celach zarobkowych.

2. Przepis ust. 1 stosuje się wyłącznie, jeżeli korzystanie na podstawie przepisów oddziału 6¹ nie jest możliwe ze względu na brak reprezentatywnej organizacji zbiorowego zarządzania, o której mowa w art. 5 ust. 2a ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, oraz uprawniony, któremu w zakresie pól eksploatacji wymienionych w ust. 1 przysługują autorskie prawa majątkowe do utworu, nie jest reprezentowany przez żadną organizację zbiorowego zarządzania na podstawie umowy o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi albo umowy o reprezentacji w rozumieniu ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.

Art. 35²³. Instytucja dziedzictwa kulturowego zarejestrowana w portalu przed rozpoczęciem zwielokrotniania utworu niedostępnego w handlu i na sześć miesięcy przed dniem jego publicznego udostępnienia na podstawie art. 35²² ust. 1 zamieszcza w tym portalu następujące dane:

- 1) imię i nazwisko oraz pseudonim twórcy albo wzmiankę o anonimowości – o ile są dostępne;
- 2) imię i nazwisko albo nazwę uprawnionego, któremu w zakresie pól eksploatacji wymienionych w art. 35²² ust. 1 przysługują autorskie prawa majątkowe do utworu – o ile są dostępne;
- 3) tytuł utworu, a w przypadku jego braku – inne informacje umożliwiające jego identyfikację – o ile są dostępne;
- 4) imię i nazwisko albo nazwę producenta lub wydawcy utworu – o ile są dostępne;
- 5) informację o zakresie korzystania z utworu niedostępnego w handlu i terytoriach objętych tym korzystaniem;
- 6) swój adres i siedzibę oraz adres poczty elektronicznej.

Art. 35²⁴. Uznaje się, że korzystanie, o którym mowa w art. 35²² ust. 1, ma miejsce wyłącznie w państwie członkowskim Unii Europejskiej albo państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym korzystająca instytucja dziedzictwa kulturowego ma siedzibę.

Art. 35²⁵. Do korzystania, o którym mowa w niniejszym oddziale, stosuje się przepisy art. 34 i art. 35.;

13) w art. 41 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Umowa o przeniesienie autorskich praw majątkowych lub licencja obejmują pola eksploatacji wyraźnie w nich wymienione.”;

14) w art. 43:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wynagrodzenie musi być godziwe i odpowiednie do zakresu udzielonego prawa, charakteru i zakresu korzystania oraz korzyści wynikających z korzystania z utworu.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Domniemywa się, że wynagrodzenie proporcjonalne do przychodów z korzystania z utworu spełnia wymogi, o których mowa w ust. 2.”;

15) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Art. 44. 1. W przypadku gdy wynagrodzenie twórcy jest niewspółmiernie niskie w stosunku do korzyści nabywcy autorskich praw majątkowych lub licencjobiorcy, twórca może żądać stosownego podwyższenia wynagrodzenia przez sąd.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do umów o korzystanie z utworów zawieranych z organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi albo z niezależnym podmiotem zarządzającym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi.”;

16) art. 47 otrzymuje brzmienie:

„Art. 47. Jeżeli wynagrodzenie twórcy zależy od wysokości przychodów z korzystania z utworu, twórca ma prawo do:

- 1) otrzymania informacji mającej istotne znaczenie dla określenia wysokości tego wynagrodzenia w przypadkach, w których nie stosuje się przepisu art. 47¹;
- 2) wglądu w niezbędnym zakresie do dokumentacji mającej istotne znaczenie dla określenia wysokości tego wynagrodzenia.”;

17) po art. 47 dodaje się art. 47¹ w brzmieniu:

„Art. 47¹. 1. Twórca ma prawo do regularnego otrzymywania od osoby, na którą przeniósł autorskie prawa majątkowe, lub od osoby, której udzielił licencji, aktualnej informacji o przychodach z korzystania ze swojego utworu oraz o wynagrodzeniu należnym w związku z tym korzystaniem, odrębnie dla każdego ze sposobów korzystania. Informacja może być wykorzystana przez twórcę wyłącznie w celu ustalenia wartości majątkowej praw przeniesionych albo stanowiących przedmiot licencji.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, jest przekazywana z regularnością odpowiednią do rodzaju działalności, w ramach której utwór jest wykorzystywany, nie rzadziej niż raz w roku i nie częściej niż raz na kwartał.

3. Jeżeli obowiązani, o których mowa w ust. 1, następnie przenieśli prawa majątkowe lub udzielili licencji i w związku z tym nie posiadają pełnej informacji, o której mowa w ust. 1, powiadamiają o tym fakcie twórcę i udostępniają mu, na jego żądanie, imię i nazwisko lub nazwę oraz miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres i adres poczty elektronicznej nabywcy praw lub licencjobiorcy. W takim przypadku na żądanie twórcy brakującej informacji udziela ten nabywca lub licencjobiorca.

4. Przepisów ust. 1–3 nie stosuje się w przypadku, gdy wkład twórczy nie jest znaczący w stosunku do wykorzystywanej całości, chyba że twórca, który żąda informacji, o której mowa w ust. 1, wykaże, że informacja ta jest niezbędna do wykonania prawa, o którym mowa w art. 44 ust. 1. W przypadku utworu zbiorowego, zbioru utworów oraz utworu współautorskiego innego niż literacki, publicystyczny, naukowy, muzyczny lub słowno-muzyczny domniemywa się, że wkład twórczy nie jest znaczący w stosunku do wykorzystywanej całości. W przypadku utworu audiowizualnego domniemanie to nie ma zastosowania do reżysera, operatora obrazu, twórcy adaptacji utworu literackiego, twórcy stworzonych dla utworu audiowizualnego utworów muzycznych lub słowno-muzycznych oraz twórcy scenariusza.

5. W uzasadnionych przypadkach, jeżeli koszty lub obciążenie administracyjne związane z realizacją obowiązku wynikającego z przepisów ust. 1 lub 3 okazałyby się niewspółmiernie uciążliwe w stosunku do przychodów z korzystania z utworu, wykonanie obowiązku można ograniczyć do informacji o łącznych przychodach z korzystania z utworu oraz o łącznym wynagrodzeniu należnym w związku z tym korzystaniem.

6. Przepisów ust. 1–5 nie stosuje się do korzystania odbywającego się na podstawie:

- 1) umowy o korzystanie z utworów zawartej z organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi albo z niezależnym podmiotem zarządzającym, o którym mowa w art. 2 ust. 1 pkt 3 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi;
- 2) nieodpłatnej licencji udzielonej przez twórcę ogółowi społeczeństwa;
- 3) nabycia praw, o którym mowa w art. 12.”;

18) art. 57 otrzymuje brzmienie:

„Art. 57. 1. Jeżeli nabywca autorskich praw majątkowych lub licencjobiorca, któremu udzielono licencji wyłącznej, o której mowa w art. 67 ust. 2, zobowiązany do rozpowszechnienia utworu nie przystąpi do jego rozpowszechnienia w uzgodnionym terminie, twórca może wyznaczyć mu dodatkowy termin na rozpowszechnienie utworu, nie krótszy niż sześć miesięcy, z zastrzeżeniem że w razie bezskutecznego upływu tego terminu będzie uprawniony do odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia.

2. Niezależnie od terminu uzgodnionego w umowie, twórca może odstąpić od umowy lub ją wypowiedzieć, jeżeli nabywca autorskich praw majątkowych lub licencjobiorca, któremu udzielono licencji wyłącznej, o której mowa w art. 67 ust. 2, zobowiązany do rozpowszechnienia utworu nie przystąpi do jego rozpowszechnienia w terminie pięciu lat, a w przypadku utworów architektonicznych, architektoniczno-urbanistycznych i urbanistycznych – w terminie dwudziestu lat od dnia przeniesienia autorskich praw majątkowych lub udzielenia licencji wyłącznej, o której mowa w art. 67 ust. 2. Przed odstąpieniem od umowy lub jej wypowiedzeniem twórca wyznacza dodatkowy termin na rozpowszechnienie utworu, nie krótszy niż sześć miesięcy.

3. Twórca, który udzielił licencji wyłącznej, o której mowa w art. 67 ust. 2, może po upływie dodatkowego terminu na rozpowszechnienie utworu, o którym mowa w ust. 1 i 2, zamiast wypowiedzieć umowę, udzielić licencji innym osobom. Licencja wyłączna staje się wówczas licencją niewyłączną, o której mowa w art. 67 ust. 2.

4. W przypadku skorzystania z prawa do odstąpienia od umowy lub jej wypowiedzenia, o którym mowa w ust. 1 i 2, albo prawa do udzielenia licencji innym osobom, o którym mowa w ust. 3, wypłacone twórcy wynagrodzenie z tytułu przeniesienia autorskich praw majątkowych lub udzielenia licencji nie podlega zwrotowi.

5. Przepisów ust. 1–4 nie stosuje się, jeżeli brak rozpowszechnienia utworu wynika z okoliczności w przeważającej mierze zależnych od twórcy.

6. W przypadku współtwórców prawo, o którym mowa w ust. 1, przysługuje tylko tym, których wkłady pracy twórczej mają samodzielne znaczenie.”;

19) w art. 66 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Umowa licencyjna uprawnia do korzystania z utworu w okresie pięciu lat na terytorium państwa, w którym licencjobiorca ma swoją siedzibę albo miejsce zamieszkania, chyba że w umowie postanowiono inaczej.”;

20) w art. 70 w ust. 2¹ w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5 i 6 w brzmieniu:

„5) stosownego wynagrodzenia z tytułu publicznego udostępniania utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym;

6) stosownego wynagrodzenia z tytułu reemitowania utworu.”;

21) uchyla się art. 72;

22) po art. 73 dodaje się art. 73¹ w brzmieniu:

„Art. 73¹. 1. Strony negocjujące umowę o publiczne udostępnianie utworu audiowizualnego w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, mogą wystąpić do Komisji Prawa Autorskiego, o której mowa w art. 1 pkt 4 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, o przeprowadzenie mediacji, wskazując mediatora z listy arbitrów.

2. Jeżeli mediator wskazany przez strony wyrazi zgodę na mediację, uzgadnia on ze stronami warunki, zasady i harmonogram mediacji.

3. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1 i 2 do mediacji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.³⁾) o mediacji.

4. Obsługę techniczno-organizacyjną mediacji zapewnia urząd obsługujący ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego nie dłużej niż przez 3 miesiące od dnia wyrażenia przez mediatora zgody na mediację.”;

23) w art. 77 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Do programów komputerowych nie stosuje się przepisów art. 16 pkt 3–5, art. 20, art. 23, art. 23¹, art. 26², art. 33²–33⁵, art. 43, art. 44, art. 47¹, art. 49 ust. 2, art. 56, art. 57, art. 60 i art. 62.”;

24) po art. 86 dodaje się art. 86¹ w brzmieniu:

„Art. 86¹. Artyści wykonawcy utworu literackiego, publicystycznego, naukowego, muzycznego lub słowno-muzycznego, w tym artyści wykonawcy opracowania takiego utworu, są uprawnieni do stosownego wynagrodzenia z tytułu publicznego udostępniania utrwalenia artystycznego wykonania w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.”;

25) art. 93 otrzymuje brzmienie:

„Art. 93. Do prawa do artystycznego wykonania stosuje się odpowiednio przepisy art. 33 pkt 10 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2809) i art. 15¹.”;

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1429, 1606, 1615, 1667, 1860 i 2760 oraz z 2024 r. poz. 858, 859, 863, 1222 i 1237.

26) w rozdziale 11 po oddziale 3¹ dodaje się oddział 3² w brzmieniu:

„Oddział 3²

Prawo do publikacji prasowych w ramach świadczenia usług drogą elektroniczną

Art. 99⁷. 1. Publikacją prasową jest zbiór utworów lub przedmiotów praw pokrewnych złożony głównie z utworów słownych o charakterze dziennikarskim, stanowiący odrębną całość w ramach periodycznej lub regularnie aktualizowanej pod jednym tytułem publikacji, takiej jak dziennik, czasopismo, serwis agencji prasowej lub internetowy serwis informacyjny, rozpowszechniany w celach informacyjnych w dowolnej formie i w dowolny sposób w ramach działalności gospodarczej lub statutowej i na odpowiedzialność podmiotu, który sprawuje nad nim faktyczną i prawną kontrolę. Publikacjami prasowymi nie są publikacje periodyczne rozpowszechniane do celów naukowych lub akademickich.

2. Bez uszczerbku dla praw twórców i pozostałych uprawnionych wydawcy publikacji prasowej przysługuje wyłączne prawo do rozporządzania publikacją prasową i korzystania z niej w zakresie:

- 1) zwielokrotniania publikacji prasowej w celu korzystania z niej na polu eksploatacji, o którym mowa w pkt 2;
- 2) publicznego udostępniania publikacji prasowej przez usługodawcę w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do:

- 1) własnego użytku osobistego, niezwiązanego z celem zarobkowym;
- 2) publicznego udostępniania hiperłącza do publikacji prasowej;
- 3) pojedynczych słów lub bardzo krótkich fragmentów publikacji prasowej;
- 4) utworów lub przedmiotów praw pokrewnych zamieszczonych w publikacji prasowej, których ochrona wygasła lub które nigdy nie były przedmiotem ochrony.

4. Przepis ust. 2 nie upoważnia do zakazywania korzystania z utworu lub przedmiotu prawa pokrewnego zamieszczonych w publikacji prasowej na podstawie licencji niewyłącznej, jeżeli korzystanie to odbywa się za zgodą uprawnionego.

Art. 99⁸. Prawo, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, wygasa z upływem dwóch lat następujących po roku, w którym publikacja prasowa została rozpowszechniona po raz pierwszy.

Art. 99⁹. 1. Twórcy utworów zamieszczonych w publikacji prasowej mają prawo do 50 % wynagrodzenia należnego wydawcy z tytułu korzystania z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2.

2. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, wydawca wypłaca twórcy nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania tego wynagrodzenia przez wydawcę.

Art. 99¹⁰. Przepisy ustawy stosuje się do publikacji prasowych wydawcy, który ma miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oraz wydawcy, który ma miejsce zamieszkania albo siedzibę na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 99¹¹. 1. Wydawca ma prawo do:

- 1) otrzymywania od usługodawcy aktualnej informacji,
- 2) wglądu w niezbędnym zakresie do dokumentacji usługodawcy

– mającej istotne znaczenie dla określenia wysokości wynagrodzenia należnego wydawcy z tytułu korzystania z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2.

2. Informacje i dane uzyskane przez wydawcę na podstawie ust. 1 są przetwarzane wyłącznie w celu określenia wysokości należnego mu wynagrodzenia.

Art. 99¹². 1. Strony, określając wysokość wynagrodzenia za korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, uwzględniają wszystkie istotne okoliczności, w szczególności następujące informacje i dane:

- 1) przychody uzyskiwane pośrednio lub bezpośrednio przez usługodawcę z tytułu zwielokrotniania lub publicznego udostępniania publikacji prasowych wydawcy, w szczególności przychody uzyskiwane z reklamy, w ostatnich dwóch pełnych latach obrotowych poprzedzających dzień złożenia oferty przez jedną ze stron, a jeżeli okres ten jest krótszy – w tym okresie;
- 2) rodzaj zwielokrotnianych lub publicznie udostępnianych publikacji prasowych;
- 3) okres korzystania przez usługodawcę z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2.

2. Jeżeli w terminie 3 miesięcy od dnia złożenia przez jedną ze stron oferty zawarcia umowy na korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, strony nie osiągną porozumienia, każda ze stron może wystąpić do Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, zwanego dalej „Prezesem UKE”, z wnioskiem o przeprowadzenie mediacji w przedmiocie określenia wynagrodzenia.

3. Wydawcy mogą złożyć wspólny wniosek o przeprowadzenie mediacji.

4. Wniosek o przeprowadzenie mediacji zawiera oznaczenie stron, ze wskazaniem ich miejsc zamieszkania albo siedzib, adresów, pełnomocnika do doręczeń, jeśli został ustanowiony, proponowanej wysokości wynagrodzenia za korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, lub proponowanego sposobu ustalenia wysokości tego wynagrodzenia wraz z uzasadnieniem oraz opis stanu faktycznego, a także informacje i dane, o których mowa w ust. 1, o ile strona je posiada.

Art. 99¹³. 1. Prezes UKE w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku o przeprowadzenie mediacji zawiadamia strony o rozpoczęciu mediacji, wyznaczając termin rozpoczęcia mediacji i jej miejsce, z tym że termin rozpoczęcia mediacji nie może przypadać później niż 60. dnia od dnia złożenia wniosku.

2. Mediację prowadzi się, jeżeli strona w terminie 14 dni od dnia zawiadomienia, o którym mowa w ust. 1, wyraziła zgodę na przystąpienie do mediacji.

3. Prezes UKE wyznacza mediatora spośród pracowników Urzędu Komunikacji Elektronicznej albo innych osób, posiadających wiedzę lub doświadczenie w zakresie prowadzenia mediacji, posiadających wiedzę z zakresu rynku mediów lub prawa autorskiego i dających rękojmię zachowania bezstronności.

4. Prezes UKE zapewnia obsługę techniczno-organizacyjną mediacji.

5. Mediacja trwa nie dłużej niż 60 dni, chyba że strony postanowią inaczej.

6. Mediator w terminie 14 dni od dnia zakończenia mediacji przekazuje Prezesowi UKE protokół z przeprowadzonej mediacji wraz z aktami sprawy, a stronom – protokół z przeprowadzonej mediacji.

7. W zakresie nieuregulowanym w ust. 1–6 do mediacji stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego o mediacji.

Art. 99¹⁴. 1. Strona ma prawo złożenia do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem i nadanie jej klauzuli wykonalności zgodnie z art. 183¹⁴ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. Do wniosku strona dołącza protokół z przeprowadzonej mediacji.

2. Do ugody zatwierdzonej przez sąd stosuje się art. 183¹⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 99¹⁵. 1. W przypadku niezawarcia ugody, każda ze stron mediacji może złożyć do Prezesa UKE, w terminie 30 dni od dnia doręczenia protokołu z przeprowadzonej mediacji, wniosek o wydanie orzeczenia o wysokości wynagrodzenia za korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, lub o sposobie ustalenia wysokości tego wynagrodzenia.

2. Wniosek o wydanie orzeczenia zawiera informacje i dane, o których mowa w art. 99¹² ust. 4, oraz określa zakres żądania. Wniosek zawiera również inne, będące w posiadaniu strony, dane i informacje niezbędne do wydania orzeczenia.

3. Orzeczenie o wysokości wynagrodzenia obejmuje okres od dnia rozpoczęcia korzystania przez usługodawcę z publikacji prasowej w zakresie objętym prawem, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, do dnia wydania orzeczenia.

4. W przypadku gdy strona nie przystąpi do mediacji lub strony nie zawarły umowy bez przeprowadzania mediacji, Prezes UKE może, na wniosek strony, wydać orzeczenie o wysokości wynagrodzenia za korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, lub o sposobie ustalenia wysokości tego wynagrodzenia bez przeprowadzenia mediacji.

5. W celu określenia wysokości wynagrodzenia za korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, lub sposobu ustalenia wysokości tego wynagrodzenia Prezes UKE może powołać biegłego.

6. Wydając orzeczenie Prezes UKE bierze pod uwagę w szczególności okoliczności, o których mowa w art. 99¹² ust. 1.

7. Na żądanie Prezesa UKE, w wyznaczonym terminie, strona przedstawia dokumenty, informacje lub dane niezbędne do wydania orzeczenia.

8. Strona może wnosić do Prezesa UKE o przeprowadzenie dowodu.

9. W przypadku nieprzedstawienia przez stronę dokumentów, informacji lub danych wskazujących istotne okoliczności, w tym okoliczności, o których mowa w art. 99¹² ust. 1, Prezes UKE orzeka na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Nieprzedstawienie przez stronę dokumentów, informacji lub danych nie jest przeszkodą do wydania orzeczenia.

10. W orzeczeniu, które wskazuje sposób ustalenia wysokości wynagrodzenia za korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, określa się również wysokość wynagrodzenia w okresie 12 miesięcy, liczonym od dnia rozpoczęcia korzystania przez usługodawcę z publikacji prasowej w zakresie objętym prawem, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2. W przypadku, w którym korzystanie z prawa trwa krócej niż 12 miesięcy, wynagrodzenie określa się proporcjonalnie do okresu korzystania z prawa.

11. Orzeczenie zawiera również rozstrzygnięcie o kosztach.

12. Orzeczenie wydaje się w terminie:

- 1) 60 dni od dnia złożenia wniosku o wydanie orzeczenia albo
- 2) 30 dni od dnia otrzymania opinii biegłego, jeżeli powołano biegłego, jednak nie później niż w terminie 6 miesięcy od dnia złożenia wniosku o wydanie orzeczenia.

Art. 99¹⁶. 1. Do postępowania, o którym mowa w art. 99¹⁵, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572) o wyłączeniu pracownika oraz organu, załatwianiu spraw, doręczeniach, wezwaniach, opłatach i kosztach, terminach i postępowaniu, z wyjątkiem przepisów dotyczących odwołań i zażaleń.

2. Orzeczenie jest ostateczne i podlega wykonaniu w drodze egzekucji sądowej, o ile wynagrodzenie jest wymagalne.

3. Wskazany w orzeczeniu sposób ustalenia wysokości wynagrodzenia za korzystanie z prawa, o którym mowa w art. 99⁷ ust. 2, uwzględnia się w umowie o korzystanie z tego prawa.

Art. 99¹⁷. 1. Od orzeczenia Prezesa UKE strona może wnieść sprzeciw w terminie 14 dni od dnia doręczenia orzeczenia. Sprzeciw wnosi się do sądu powszechnego za pośrednictwem Prezesa UKE. Wniesienie sprzeciwu w terminie jest równoznaczne z żądaniem przekazania sprawy do sądu powszechnego właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę wydawcy publikacji prasowej.

2. W przypadku wniesienia sprzeciwu w postępowaniu, w którym złożono wspólny wniosek o przeprowadzenie mediacji, właściwy jest Sąd Okręgowy w Warszawie.

3. Sprzeciw zawiera oznaczenie stron, ze wskazaniem ich miejsc zamieszkania albo siedzib i adresów, treść żądania oraz uzasadnienie faktyczne i prawne. Sprzeciw zastępuje pozew.

4. Prezes UKE przekazuje właściwemu sądowi akta sprawy wraz ze sprzeciwem.

5. Sprawa ze sprzeciwu jest sprawą własności intelektualnej.

6. W przypadku wniesienia sprzeciwu, sąd na wniosek strony, która wniosła sprzeciw, może wstrzymać wykonanie orzeczenia Prezesa UKE do czasu rozstrzygnięcia sprawy.

7. Sprzeciw może dotyczyć całości orzeczenia albo jego części lub rozstrzygnięcia o kosztach.

8. W przypadku uwzględnienia sprzeciwu sąd zmienia w całości albo w części zaskarżone orzeczenie Prezesa UKE i orzeka co do istoty sprawy.

9. Jeżeli sprzeciw dotyczy wyłącznie kosztów postępowania, sąd rozstrzyga o kosztach postępowania postanowieniem na posiedzeniu niejawnym.

10. Orzeczenie w sprawie ze sprzeciwu sąd wydaje w terminie 18 miesięcy od dnia przekazania akt sprawy wraz ze sprzeciwem. Sąd drugiej instancji rozpoznaje apelację w terminie 12 miesięcy od dnia przedstawienia akt sprawy przez sąd pierwszej instancji wraz z apelacją.”;

27) art. 100 i art. 101 otrzymują brzmienie:

„Art. 100. Wykonywanie praw pokrewnych podlega odpowiednio ograniczeniom wynikającym z przepisów art. 23–35.

Art. 101. Do przedmiotów praw pokrewnych stosuje się odpowiednio przepisy art. 1 ust. 4, art. 6–6³, art. 8 ust. 2, art. 15, art. 22¹–22⁸, art. 35⁵–35²⁵, art. 35a–35e, art. 39, art. 51 ust. 3, art. 79 i art. 80.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o ochronie baz danych (Dz. U. z 2021 r. poz. 386) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 w ust. 1 w pkt 4 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 5–7 w brzmieniu:

„5) eksploracja tekstów i danych oznacza eksplorację tekstów i danych w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 22 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych;

6) instytucja oświatowa oznacza instytucję oświatową w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 13 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych;

7) instytucja dziedzictwa kulturowego oznacza instytucję dziedzictwa kulturowego w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 21 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych.”;

2) w art. 8:

- a) w ust. 1 w pkt 4 wyrazy „oddziale 3a” zastępuje się wyrazami „oddziale 3¹”,
- b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a i 1b w brzmieniu:

„1a. W przypadku instytucji oświatowych oraz podmiotów, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742, z późn. zm.⁴⁾), korzystanie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, odbywa się na odpowiedzialność tych instytucji lub podmiotów, na ich terenie lub w innym miejscu, lub za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego dostępnego, dzięki zastosowaniu procedur uwierzytelniających, tylko dla osób uczących się i nauczających lub prowadzących działalność naukową w danej instytucji lub danym podmiocie.

1b. Uznaje się, że korzystanie z baz danych w charakterze ilustracji w celach dydaktycznych, za pośrednictwem bezpiecznego środowiska elektronicznego, w sposób określony w ust. 1a, odbywa się w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w którym dana instytucja oświatowa lub dany podmiot mają siedzibę.”;

3) po art. 8 dodaje się art. 8a–8d w brzmieniu:

„Art. 8a. 1. Wolno zwielokrotniać rozpowszechnione bazy danych w celu eksploracji tekstów i danych, chyba że uprawniony zastrzegł inaczej.

2. Zastrzeżenia, o którym mowa w ust. 1, dokonuje się wyraźnie i odpowiednio do sposobu, w jaki baza danych została udostępniona. W przypadku baz danych publicznie udostępnionych w taki sposób, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym, zastrzeżenia dokonuje się w formacie przeznaczonym do odczytu maszynowego w rozumieniu art. 2 pkt 7 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2023 r. poz. 1524) wraz z metadanymi.

3. Bazy danych zwielokrotnione zgodnie z ust. 1 mogą być przechowywane wyłącznie w celu eksploracji tekstów i danych tak długo, jak jest to konieczne do osiągnięcia tego celu.

Art. 8b. 1. Instytucje dziedzictwa kulturowego, a także podmioty, o których mowa w art. 7 ust. 1 pkt 1, 2 i 4–8 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, mogą zwielokrotniać bazy danych w celu eksploracji tekstów i danych do celów badań naukowych, jeżeli czynności te nie są dokonywane w celu osiągnięcia bezpośredniej lub pośredniej korzyści majątkowej.

2. Bazy danych zwielokrotnione zgodnie z ust. 1 mogą być przechowywane do celów badań naukowych, w tym weryfikacji wyników tych badań. Przechowywanie baz danych odbywa się z zachowaniem poziomu bezpieczeństwa zapewniającego dostęp do nich wyłącznie upoważnionym osobom, z uwzględnieniem procedur uwierzytelniających.

3. Uprawniony, w celu zapewnienia bezpieczeństwa i integralności sieci i baz danych, w których utwory są przechowywane, może stosować wyłącznie środki niezbędne do osiągnięcia tego celu.

Art. 8c. Instytucje dziedzictwa kulturowego mogą zwielokrotniać bazy danych znajdujące się na stałe w ich zbiorach, niezależnie od formatu lub nośnika, w celu uzupełnienia, zachowania lub ochrony tych zbiorów.

Art. 8d. Instytucje dziedzictwa kulturowego mogą zwielokrotniać znajdujące się na stałe w ich zbiorach bazy danych uznane za niedostępne w handlu oraz rozpowszechniać je na stronach internetowych, które nie są prowadzone w celach zarobkowych. Przepisy oddziałów 6 i 6² rozdziału 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych stosuje się odpowiednio.”.

Art. 3. W ustawie z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2207) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 5:

- a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. W zakresie, w jakim art. 35¹⁹ ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych przewiduje możliwość korzystania z utworów niedostępnych w handlu lub przedmiotów praw pokrewnych na podstawie umowy zawartej z organizacją zbiorowego zarządzania, prawami danej kategorii uprawnionych do danego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na danym polu eksploatacji, którzy nie zawarli umowy o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi z żadną organizacją, zbiorowo zarządza ta organizacja, która jest reprezentatywna w odniesieniu do tych praw. W zakresie swojej reprezentatywności organizacja ta, na wniosek instytucji dziedzictwa kulturowego, w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 21 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, może objąć umową licencji niewyłącznej również niedostępne w handlu utwory lub przedmioty praw pokrewnych, w odniesieniu do których uprawnieni zawarli umowę o zbiorowe zarządzanie z inną organizacją zbiorowego zarządzania.”.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1088, 1234, 1672, 1872 i 2005 oraz z 2024 r. poz. 124, 227 i 1089.

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Umowa zawarta z reprezentatywną organizacją zbiorowego zarządzania uprawnia użytkownika do korzystania także z utworów lub przedmiotów praw pokrewnych, do których prawami zarządza ona zbiorowo na podstawie ust. 2 i 2a.”;

2) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. 1. Organizacja zbiorowego zarządzania, która zawiera umowę w zakresie, o którym mowa w art. 22¹ ust. 1 i 2 lub art. 99⁷ ust. 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, może rozszerzyć zakres takiej umowy o prawa tej samej kategorii uprawnionych do tego samego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych na tym samym polu eksploatacji, którymi organizacja ta nie zarządza na podstawie umowy o zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi lub umowy o reprezentacji (rozszerzona licencja zbiorowa), pod warunkiem że w zakresie rozszerzenia:

- 1) umowa dotyczy wyłącznie korzystania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) organizacja zbiorowego zarządzania jest reprezentatywna w odniesieniu do tych praw.

2. Uprawnieni objęci rozszerzeniem, o którym mowa w ust. 1, mogą w każdym czasie i ze skutkiem natychmiastowym, w drodze oświadczenia złożonego organizacji zbiorowego zarządzania, wyłączyć swoje utwory lub przedmioty praw pokrewnych z zakresu rozszerzonych licencji zbiorowych. Przepisy art. 32 ust. 3–5 stosuje się odpowiednio, z tym że okres, o którym mowa w art. 32 ust. 3, wynosi 6 miesięcy.

3. Organizacja zbiorowego zarządzania, o której mowa w ust. 1, w rozsądnym czasie, nie krótszym niż 3 miesiące, przed udzieleniem rozszerzonej licencji zbiorowej podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej, że zamierza udzielić takiej licencji, a następnie że udzieliła takiej licencji oraz, w każdym przypadku, że uprawnieni mogą złożyć oświadczenie, o którym mowa w ust. 2.”;

3) w art. 7 w ust. 1 w pkt 2 w lit. c kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) zrzeka istotną liczbę uprawnionych w zakresie objętym wnioskiem o udzielenie zezwolenia, biorąc pod uwagę ogólną liczbę uprawnionych danej kategorii.”.

Art. 4. 1. Do obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy zgód uprawnionego na rozpowszechnianie utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nadawanych w procesie technicznym wprowadzenia bezpośredniego przepisy art. 6 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się od dnia 7 czerwca 2025 r., jeżeli wygasają po tej dacie.

2. Do obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy umów o przeniesienie autorskich praw majątkowych lub umów o korzystanie z utworu określony w art. 47¹ ustawy zmienianej w art. 1 obowiązek informacyjny stosuje się w zakresie korzystania z utworu lub artystycznego wykonania mającego miejsce od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 24, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*